

Infra Uusimaa ry 50 vuotta 20.03.2010 kello 18.00 Kalastajatorppa Helsinki

Maa- ja metsätalousministeri Sirkka-Liisa Anttila

Arvoisat juhliivat yrittäjät, hyvät kutsuvieraat, hyvät naiset ja herrat!

Aluksi sydämellinen kiitos kutsusta saada tuoda juhlaanne valtiovallan lämmin tervehdys. Se on erittäin mieluisa tehtävä. 50 vuotta elinkeino- ja työmarkkinapoliittista edunvalvontatyötä on erittäin kunnioitettava saavutus, josta haluan teitä lämpimästi onnitella ja samalla kiittää teitä suomalaisen yhteiskunnan rakentamiseksi tekemästänne arvokkaasta työstä. Ilman teitä ei olisi ollut mahdollista rakentaa yhtään mitään. Tietä tarvitaan jo heti kun esim. talonrakentamista aloitetaan taikka kun teiden ja väylien rakentaminen alkaa.. Siksi olettekin osaamisellanne yksi yhteiskuntamme avainryhmistä ja toimijoista, koska ilman perusinfraa ei ole mitään muutamakaan!

Tuossa pöydässä kysyttiin minulta, onko itselläni mitään kosketuspintaa maarakentamisen alalle. Oma veljeni on maarakennusyrittäjä Varsinais-Suomessa ja siksi olen erittäin hyvin selvillä monista alan kysymyksistä.

Yhdistyksenne on perustettu 1960, jolloin elettiin myös melkoista rakennemuutosta ja samalla vahvaa teollistumisen aikaa. Muistan tuosta ajasta teollisuushallien rakentamisen pienempiinkin kirkonkyliin ja samalla voimakkaan maalta muuton teollisuuden palvelukseen. Tämän maaltamuuton selitti mm. maatalouden koneellistuminen ja sitä kautta työvoiman vapautumisen entistä enemmän muihin tehtäviin.

Maa- metsä- ja vesirakentamisen alue on erittäin laaja. Sen lisäksi, että te Rakentajat perusinfraan rakentamisella luotte kansalaisille asumisen ja elämisen edellytyksiä, huolehditte siis yhteiskunnan perussujuvuudesta, te samalla osallistutte myös ympäristönsuojelullisiin töihin, koska kaikessa on otettava huomioon kestävä kehityksen vaatimukset. Käsitellessäni teitä koskevia hankkeita, tuon teille samalla terveisiä niin liikenne- ja viestintäministeri Vehviläisen kuin ympäristöministeri Lehtomäenkin hallinnonalalta.

Hyvät juhliivat yrittäjät, hyvät naiset ja herrat!

Ilmastonmuutos, josta niin paljon nyt puhutaan, muuttanee vesien hydrologisia ja ekologisia prosesseja tavalla, jota emme vielä riittävästi tunne. Ilmaston Suomessakin arvellaan lämpenevän 2 – 5 astetta vuoteen 2050 mennessä. Sademäärien arvellaan lisääntyvän jopa kolmanneksella samana aikana. Sään ääri-ilmiöiden, suurten tulvien ja pitkäaikaisen kuivuuden ennustetaan yleistyvän. Jos näin kävisi, se aiheuttaa melkoisia haasteita vesirakentamiselle samoin kuin ääritilanteiden hallintaan koko yhteiskunnalle.

Olemme hyväksyneet valtioneuvostossa viime vuoden lopulla kattavat vesien hoitosuunnitelmat seitsemälle Suomen vesienhoitoalueelle ja näiden suunnitelmien toimeenpano on juuri käynnistynyt. Kysymys on 1,7 mrd euron vuosikustannuksista, joilla vesistöjä ja maaperää kunnostetaan sekä yhdyskuntien vesihuoltoa parannetaan. Nämä kaikki antavat työtä maarakennusalan yrittäjille ja tämän rahoituksessa on 235 milj. euron kasvu aikaisempaan verrattuna.

Maa- ja metsätalousministeriö huolehtii puhtaista vesistä ja ympäristöministeriö jätevesistä. Olemme käynnistäneet viime vuoden lopulla vesihuoltolainsäädännön tarkistamistyön, joka valmistuu huhtikuun lopussa nyt. Jo tähänastisessa valmistelussa olemme havainneet vesihuoltoverkostojen kunnan rapautumisen. Teimme selvityksen kuntien vesihuoltoverkostojen saneerausinvestoinneista ja sen lopputulema on seuraava: nämä saneerausinvestoinnit tuleekin käynnistää viipymättä ja vähintään kaksinkertaistaa niihin nykyisin käytettävä 120 miljoonan euron vuosittainen rahoitus. Samoin vuosikymmenten aikana rakennettujen esim.n. 420 vesipadon ja yli 200 vesivoimalaitoksen pitäminen kunnossa vaatii seuranta- ja saneeraustoimia.

Suomi on maa, jolle on annettu poikkeuksellisen laajat luonnonresurssit ja samalla olemme EU:n maaseutumaisin maa. Valtioneuvoston maaseutupoliittisessa selonteossa tähdätään siihen, että Suomessa olisi maaseudulla hyvä elää, tehdä työtä ja yrittää. Maaseutomme vahvuus on luonnonvarojen monipuolisessa hyödyntämisessä. Jokainen suomalainen haluaa arvostaa ja säilyttää ympäristöä ja kaunista maisemaa mutta se ei yksin riitä. Maaseudun peruselinvoiman lähteenä on perusinfra ja peruspalveluista huolehtiminen mukaan lukien toimivat tietoliikenneyhteydet.

Hyvin toimiva vesihuolto on erittäin tärkeä maaseudun elinvoimaisuuden ja asumisen laadun mutta myös elinkeinotoiminnan kehittymisedellytysten ja kilpailukyvyn näkökulmasta. EU:n direktiivi edellyttää talousjätevesien käsittelyjärjestelmien kuntoon saattamista vuoden 2013 loppuun mennessä. Ministeriömme yhdessä ympäristöministeriön kanssa on lisännyt järkevien haja-asutusalueiden viemärointihankkeiden tukemista ja viime saavutimme peräti 6900 maaseudun kotitalouden saamisen vesijohto- ja viemäriverkostojen piiriin. Infran rakentajilla on keskeinen rooli näiden tavoitteiden toteutumisessa.

Laajakaistaverkon ulottaminen maaseudulle on käynnissä. Juuri perjantaina annettiin eduskunnalle hallituksen esitys laajakaistaverkon rakentamisen tukijärjestelmästä. Tavoite on saada nopeat laajakaistayhteydet vuoteen 2015 mennessä kaikkien ulottuville. Tätä varten on rahoitusta 66 milj. euroa LVM:n pääluokassa ja meidän ministeriön maaseuturahoituksen momentilla 25 milj. euroa osana Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaa. Hanke on erittäin kunnianhimoinen ja merkitsee valokuiturakentamisen moninkertaistamista lähivuosina. Talouspoliittinen ministerivaliokunta linjasi viime kesäkuussa, että tietoliikenneverkkojen rakentaminen on yhdistettävä nykyistä tehokkaammin liikenneväylien ja esim. sähkö- ja vesijohtoverkostojen rakentamiseen. Näin saavutetaan merkittäviä ja järkeviä säästöjä.

Maaseudun perusinfraan kuuluvat myös metsäautotiet. Vuosittain metsäkeskusten johdolla kunnostetaan esim. Häme-Uudenmaan alueella n. 69 km metsäautotietä. Lisäksi tulevat

vielä ruotsinkielisen rannikon metsäkeskuksen Uudenmaan alueella tekemät 10 metsäautotiehanketta. Metsäojitukseen panostetaan myös. Ojitusta tehtiin viime vuonna kaiken kaikkiaan teidän alueellanne 234 metsähehtaarilla. Metsäteissä valtion tuki ja metsänomistajan oma rahoitus ovat melko tarkkaan puolet ja puolet. Kunnostushankkeissa tuki on siis suurempi kuin uusien teiden kohdalla. Metsäinfraan on siis panostettu ja panostetaan.

Hyvät juhlavieraat!

Talouden taantuma on leikannut vesirakentamisen määrää arviolta 5 %:ia. Suhdannäkymät ovat paranemaan päin ja tänä vuonna odotetaan jo infrarakentamisen kääntyvän nousuun. Toivoa sopii että kunnat ottavat vakavasti omat vesihuoltorakentamisensa haasteet. Asuntotuotanto on vilkastunut lamasta huolimatta, mikä lisää pohjan rakentamistöitä ja kompensoi toimitilapuolen rakentamisen pohjatöiden vähenemistä. Valtio on päättänyt elvytystoimista myös maa- ja vesirakentamisen osalta. Korjaus- ja kunnossapitoon varatut elvytystoimet vaikuttavat myönteisesti koko alan työllisyyteen.

Myös suuria tie- ja ratahankkeita on käynnistymässä. Vuoden 2011 jälkeisistä 19 suuresta väylähankkeesta peräti 7 on Uudellamaalla. Näitä hankkeita ovat Kehäradan rakentaminen, kehä I ja III:n parannukset, Ilmalan ratapihan parannus, Keski-Pasilan ratapihan muuttaminen ja Kantatie 51:n peruskorjaukset sekä Klaukkalan ohikulkutie. Länsimetron rakentaminen on erittäin mittava hanke pääkaupunkiseudulla. Tämän lisäksi tulevat vuosille 2011–2014 suunnitellut pienemmät tiestön hankkeet yhteensä yli 200!

Olen edellä kertonut suunnitelmissa olevista varsin mittavista väylästä hankkeista. Niiden toteutuminen vaatii kuitenkin rahaa. On jo vuosia puhuttu erillisen INFRA-rahaston perustamisesta tai sitten liisaamalla rakentamisesta kuten on tehty esim. Lahden moottoritie. Yhteiskunnan perustoimivuus edellyttää hyvää infraverkostoa ja siihen todella kannattaa sijoittaa. Se on järkevää sijoittamista tulevaisuuteen. Tiedän että erilaisia rahoitusmalleja selvitetään ja se hyvä asia. Infraan sijoittaminen on samalla hyvin perusteltua ja järkevää talouden elvytystä.

Maa- ja vesirakentaminen liittyy olennaisesti myös hyvästä ympäristön tilasta huolehtimiseen. Vesirakentamisella edistetään vesistöjen erilaisia käyttöarvoja, parannetaan uomien vedenjohtokykyä ja ehkäistä esim. tulvia. Uudellamaalla tehdään pääosin uomien luonnonmukaisia kunnostuksia järvien ruoppauksia ja vedenpintojen nostoa erilaisilla pohjakyynnysrakenteilla. Unohtaa emme saa kalateitä emmekä koskikunnostuksiakaan.

Lopuksi mainitsen johdollani valmistellusta metsäorganisaatiouudistuksesta, josta valmistelemme lakeja parhaillaan tavoitteena saada ne valmiiksi toukokuussa, lausunnolle sen jälkeen ja sitten elokuussa budjetin yhteydessä eduskuntaan. Metsäorganisaatiouudistuksen tärkein tavoite on järjestää metsäkeskusten valtionaputehtävät omaksi organisaatiokseen ja tapaan kilpailun kentässä tehtävät metsäkeskuksen nykyiset palvelutehtävät omaan organisaatioon. Näin estetään valtionavun kilpailua vääristävät vaikutukset.

Metsäkeskuksista kehitetään metsätalouden elinkeinoja edistävä, sähköisen metsävaratiedon hyödyntämiseen keskittyvä KEMERA-varat jakava ja metsälakeja valvova organisaatio. Kaikki muut metsäkeskusten nykyiset tehtävät tehdään jatkossa omassa todennäköisesti osakeyhtiömuotoisessa organisaatiossa, johon siirtyy 300 alan ammattilaista ja liikevaihto on 40 milj. euroa. Metsänhoitoyhdistysten metsähoitomaksulla tehtävät toiminnot tullaan lailla tai asetuksella määrittelemään erilleen metsänhoitoyhdistysten vapaan kilpailun kentässä toimivista tehtävistä. Kaiken kaikkiaan uudistuksen keskeisin tavoite on edistää kilpailua markkinoilla, edistää metsäpalveluyrittäjyyttä sekä lisätä metsäpolitiikassa ennen muuta asiakaslähtöisyyttä. Metsänomistajien valtaa omissa metsissään lisätään ja sakotuksista ja vastaavista luovutaan. Kuitenkin metsänuudistamisesta on aina huolehdittava, sen millä tavalla päättää metsänomistaja itse.

Hyvät juhliivat maa- ja vesirakentajat, hyvät yrittäjät!

Vielä kerran sydämelliset onnittelut teille juhliessanne 50 vuoden elinkeino- ja työmarkkinapoliittista toimintaanne! Se on hieno saavutus. Suomi tarvitsee jatkossakin yrittäviä ihmisiä ja yrittäjyydellä me kasvatamme sitä kansantalouden kakkua jolla me ylläpidämme suomalaisen yhteiskunnan peruspalveluja. Meidän on yhdessä huolehdittava yrittämisen edellytyksistä jatkossakin, koska ilman yrittäjyyttä ei ole tulevaisuutta Suomella eikä meillä suomalaisilla. Valtiovallan tärkein tehtävä on lyödä yrittäjyydelle tasavertaiset edellytykset toimia vapaan kilpailun markkinoilla. Me suhtaudumme yrittäjyyteen Suomessa edelleen eräällä tavalla kaksijakoisesti. Yrittäjä arvostetaan mutta sitten jos yrittäjä onnistuu ja rikastuu yrittämisellään me helposti sorsumme kateuteen. Yrittämisellä on voitava menestyä ja rikastua, se on aivan oikein!

Näillä ajatuksilla haluan tuoda valtiovallan kunnioittavan tervehdyksen tähän juhlaanne!